

Megjelenik hetenként kétszer
csütörtökön és vasárnap

Főszerkesztő és kiadó:
CSUKOVITS JÁNOS.

Felelős szerkesztő:
MAURER NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sopron, Ferenc József-tér

Városi és megyei
TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Negyed évre. „ 2.—

Fél évre. . . „ 4.—

Egész évre . K 8.—

Egyes szám ára 8 fill.

Egy óra . . 70 fill.

Hirdetéseket a lap kiadó-
hivatala megegyezés szerint
felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Éljen a király.

Éljen I. Ferenc József, Magyarország apostoli királya! Ez az imaszerű lelkes kitörés a mai napon végighangzik nem csak a Kárpátok-övezte széles Magyarországon minden igaz hazafi ajkairól, hanem messzemenne a határon túl, a lövészárkokban és a csatasíkon, a levegőben köteletséget teljesítő s az ágyufödőkben ülő hős vitézeink ajkairól is. Tábornok és közlegény, legmagasabb rangú tisztviselő és közönséges polgárember, öreg és ifju, gazdag és szegény egyenlően, igaz szívből előtörő lelkesedéssel hangoztatják e jókívánatot. Nem kell bennünket erre külön felhívni, a hivatalos felszólításoknak sincs csak irodai értékük, mert ezen hivatalos felhívások is nálunk nem a hivatalban születtek, hanem a szivekben megtermett folyamányai a közös őszinte szeretetnek és lelkesedésnek az életkorban előrehaladt, életbölcsetségben megülpedett, népei iránti szeretetben megacélozott, igaz királyi erényekkel diszeskedő ősz apostoli királyunk iránt.

Királytisztületünk szívünkbe, történelmünkbe és törvényeinkbe mélyen

van belevésve. Mi a királyban nemcsak a történelmi hagyományok hordozóját, a mi állameszménk képviselőjét és kifejezőjét, Szent István király koronájának az örökösét látjuk, hanem keresztény szempontból az imádandó isteni gondviselés meghatalmazottját, megbízottját, aki nem önmagáért, hanem érettünk, édes hazánk fenntartásáért és jóléteért király, amely királyság multja záloga a mi jövőnknek. A fölönt király és a nemzet egyetértése a mi legnagyobb erősségünk. Nekünk, keresztény magyaroknak király kellett a multban, király kell a jelenben s királyt akarunk bírni a jövőben is! A mostani szabadkőműves Franciaország és Portugália soha sem lesznek a magyar nemzet eszményképei, s azért az olyan vakondok ellen az egész vonalon most is, a háboru után is felvesszük az irtó harcot. Nálunk a király személye Isten negyedik sz. parancsolatába van foglalva: „Tiszteljed atyádat... , hogy hosszú életü lehess s jól legyen dolgod a földön, melyet a te Urad Istened ad teneked!”

A 85 éves I. Ferenc József királyhoz pedig több mint egy fél évszázad köt bennünket. Mint ember messze ki-

magaslik fáradhatatlan, örömben-bánatban egyaránt kitartó munkakedvvel, mint keresztény főnkelt gondolkodásával, mint emberbarát irgalmas bőkezűségével, mint uralkodó mélységes szeretetével nemzetünk iránt.

Ezért nekünk a mai nap, mikor Ő Felsege szeretett királyunk a 86-ik életév küszöbére lép nem egyszerű hivatalos ünnepünk, hanem imanapunk Ő Felsegeért, amelyen szívünk önkénytelen megnyilatkozását követve oda térdelünk Istenünk sz. zsámolyához, alázattal kérve Őt: jutalmazza meg gazdagon hazánk iránt tanusított atyai szeretetét, tartsa meg friss erőben és egészségben, hogy velünk együtt megérje azt a dicsőséges győzelmet, — amelyért Ő maga is alázattal imádkozott, — hogy velünk együtt örülhessen az emberföltötti, kitartó küzdelem árán jól megalapozott békés és boldogító fejlődésnek!

I. Ferenc József, apostoli királyunk Ő Felsege éljen! *Csukovits János.*

●●● **ELVBARÁTAINKHOZ!** Kérjük ●●●
kath. társadalmunkat, hogy minden nyilvános helyiségben: kaszinóban, egyesületben, kávéházban, étteremben, dohánytözsdékben, fodrásznál :: követeljék az „ÚJ ÉLET“-et. ::

Estéli számadás.

*Az ablakok fényei kialusznak
És a házak az éj ködébe vesznek...
Uram, estéli bús imára
Most vetek keresztet.*

*Ma csupa-csupa fényben jártam;
A szemeim azért vakok.*

*Uram, a fényből semmit sem hoztam:
Kapok-e, jaj, bocsánatot?*

*Ma csupa kincses palotákat,
Aranyházakat jártam végig:
A lelkemben mégis itt hordom
Az üres kunyhót, szegényt, régít.*

*Ma csupa-csupa himnuszt daloltam
És az ajkam most mégis hallgat
Örömeim, vigalmaim
A nap tűzével mind kihaltak.*

*Olyan vagyok, mint mikor reggel
Szegényen kimentem a világba,
Fáradt, poros, nincstelen koldus
Csillagtalan szomorú árva.*

*Uram, elottom picit mécesem
Levetem poros, nyütt ruhámat.
Uram, ma este csak egy maradt meg,
Az izópillatú könnyes bánat.*

Somorjai Iván.

Törött oszlopok.

Irta: Pokorny Margit.

(Folytatás.)

S most...? Lehetetlen! Most már csak azért is meg kell néznie.

Az igazgató látta a leány felindulását, tett is még komoly ellenvetést, de már hiába volt.

Kárpáth Kató arcán akkor engedett egy kicsit a pír, mikor a betegszoba párnázott ajtaja mögöttük bezárult. Elsápadt. Körülnézett s kereste, akiért idejött. Az ő eleven, örökmosolyu barátját. Az ablak előtti asztalnál, háttal a belépőknek, irt egy szürkeruhás férfi. Még ülve is látszott alakja imponáló magassága, csak a váll tartásán látszott valami fáradtság s a haja egészen szürke volt.

A direktor hozzáment:

— Vendéget hozok kedves kartárs ur...

A szürkeruhás idegesen rendezgette a kusza sorokkal teleszántott lapokat.

— Nem érek rá... bocsánat... nincs időm.

Szeme ellenségesen és idegenül futott át Kárpáth Katón.

S Kárpáth Kató is idegenül állt előtte. Nem, persze, hogy nem! Mi köze ennek a romnak az ő vig barátjához. Hiszen ez csak beszél, mozog, de nem él. A szemében eltűnő világ lakik. Valaha tartalmas, szép, de most már homályos, szintelen.

Hiányzik belőle a lélekderengés. Ő nagyon vigasztalan az ilyen pusztulás!

Az igazgató nyugodtan vette ki a szürkeruhás kezéből a tollat:

— Kedves kartárs ur, egy kedves, régi ismerőse látogatja meg...

Az elborult szemü türelmetlenül rázta fejét:

— Dehogy, dehogy.

— Nem emlékszik rá?

— Bocsánat... sok a dolgom. Rengeteg a dolgom. Apropó... kolléga ur, egy kutyára lenne szükségem, küldesse a laboratóriumba. Tudja, az új szérumot szeretném kipróbálni...

Kárpáth Kató összeborzongott. A rekedt, fáradt hang oly ismerős csengéssel mondta ki a „szérum“ szót. Csakugyan! Az ember, az egyéniség már oda van, csupán az orvos ágaskodik a végleges pusztulás ellen. A tudomány utolsó sugára érvényesíti könyörülő, jötevő hatását. Ami megrontotta, rettenetes lelki elhagyatottságában utolsó vigasza lett... A tudomány... A munka.

Kárpáth Kató most már mindent megértett, mindent hitt.

Előlepet az igazgató mögül s még itt ebben a szomorú szobában is mosolyogva beszélt:

— Doktor bácsi... eljöttem magához!

Az elborult lelkü beteg fölnezt rá. Szemei szintelenek, mozdulatlanok voltak. A bennük alvó léleknek semmi köze nem volt az emlékezéshez.

Szent István ünnepén.

Elsőnek illeté domboru homlokod a szent korona: akkor született Magyarország. Fény sugárzott feléje: a hosszú jövő sok dicsősége, még több vése, buja. Ugy féltetted, úgy gondoztad, mint szülők a virágos szüzet, ki hófehéren, boldogan megy az oltár elé.

A kereszténység bölcs tanítását megszívlelte kelet dacos népe. Turán pogány lelke megtért. Elfeledte a régi zenét, a régi dalt és a véstes harcot. Megszerette az ekét, a dolgos méhet. Hálát adott az új Istennek a róna arany kalászáért és megbámulta napsütötte dombok lelket vidító bortermését. Házak épültek a völgyekben; sokan napnyugatra mentek tanulni s mint a méhek dusan megterhelten jöttek haza bőséges kincsekkel. Turán népe megtanult élni. Láta messzi jövő fényes napját, el akarta érni...

István király, kihez sóhajtunk, te mégis aggódtál, noha minden jól indult. Talán messze láttál a jövőbe. Átsuhant gondos előrelátásod a Kárpátok bércein, át a Lajta-folyón és át népednek szívében, lelkében. Biztosítani akartál minket minden veszélytől, megmenteni Nyugat és Kelet minden ellenségétől és a pokol kapujától. Azért leborultál áhitattal, siró kéréssel a világ hatalmas Asszonya elé, oltalmába ajánlván minket és ezt a szegény, nyomorult, édes országot. Hála e felajánlásért, különben bizonyára elvesztünk volna. Mert haj, mi megfélemlítettünk a munkáról. Ha nem is mindannyian, de többen mint nem. A virágos kertet nem öntöztettük buzgón, mint kellett volna. Az illatos virágok elhervadtak, a mérges dudvák elsokasodtak és árnyékuk eltakarta előlünk a ragyogó Napot. Egymást nem támogattuk, bűnökbe merültünk, ellustultunk, ellanyhultunk. Meg is bűnhödtünk: Nemzetünk egész története a szenvedések története. De megmenekültünk minden bajból, megmentett a Patrona Hungariae oltalmazó palástja.

A mostani világháboru újra eszünkbe juttatta Szt. István gondolatát: a munkát a jövőért.

A jövőért kell dolgoznunk. Ismét buzgón kell öntözni Pannónia kertjét. Vétkezik a magyar ellen, ki nem teszi.

Bűnös, ki nem tanul a bölcssek tudományából, hogy okosságával segítsen a népek

jövendő nagy küzdelmeiben. Kivetni való, ki tudomány helyett becstelenségeket hoz kincs gyanánt akár nyugatról, avagy keletről, mert nem szereti a magyart. Vigyázzunk ezekre, mert ez a legveszélyesebb fajta. Pezsgő borban hozza szörnyű mérget és arany pohárban nyujtja felénk. Elszárad, ki megissza. Ezeknek ismertető jele és fegyvere a toll. Iróknak is hívják őket. A magyar a magyart segítse. Ne engedje a magyar kincseket idegen kézre jutni, mert nem bitang a haza, mely megbűnhődte a multját. Elárulja nemzetét, ki ezt megengedi. Fel a zászlókkal új harcokra, mely tart örökké. nemzetek versenyeznek békésen az életért e világháboru után is, művészetben, gazdaságban és imádságban. Ne legyünk utolsók a versenyben.

István király légy velünk és Patrona Hungariae ne feledkezzél meg szegény magyarokról... K.

Világháboru.

HÖFER JELENTÉSE:

Hivatalos.

Budapest, aug. 17.

Orosz hadszintér:

A szakadatlanul hátráló ellenség heves üldözése közben azok a császári és királyi csapatok, amelyek Arz tábornagy parancsnoksága alatt állanak, Dobrinkáig (20 kilométerre Breszt-Litowszktól délnyugatra) nyomultak előre.

Magyar honvédség visszavetett egy orosz utóvédet, amely Piszec mellett állást foglalt.

A József Ferdinánd főherceg vezérlete alatt álló erők a Bug melletti Janow felé nyomultak előre.

Köves tábornok Konstantinov vidékén az ellenséget a Bugon túl vetette vissza.

Az alsó Bugtól északra szoros kapcsolatban a német lovassággal osztrák-magyar lovasság harcol.

Olasz hadszintér:

Az olasz nehéz tüzérség tüzelése tiroli erődeink ellen tegnap egész nap tartott.

Azokat a gyengébb ellenséges gyalogsági osztagokat, amelyek a Wal-Sugarnában

— Segítség?

— Nincs!

Kárpáth Katónak egyszerre fojtó lett a zárt levegő.

— Megyek igazgató uram, innét jó menni!

Kint nekivágott egy uttalan ösvénynek. Ugy akarta a várost megközelíteni. Érezte, most jó lesz senkivel sem találkoznia.

Sebesen járt s a köves egyenetlen csapáson hamar kifáradt. Szeretett volna legalább egy percre megpihenni.

Tőle nem messze bozótoktól félig körülölelve fehérlett valami kőféle. Feléje tartott. S mikor hozzája ért s az ágakat elsimitotta előle, látta, hogy a fehér kő csak egy csonka oszlop. Mig egyenes és délceg volt, karcsu teste iránykeresőknek volt tanácsadója. Aztán valami kegyetlen, emberi szemnek rejtett vihar zugott el fölötte s kíméletlenül törte derékben ketté. Azóta elhatalmasodott körülötte a tüskés cserje, körülhálózta a tehetetlen ledölt nagyságot s a bokor felső ágai közt trónolt gúnyosan hirdetve a biztos pusztulást: az élőködő fagyöngy.

Kárpáth Kató sajnálta a szerencsétlen követ. Valami, részvételnél is szentebb, nemesebb érzés szólalt meg benne. Szeme nedves lett s mig keze, mint valami gyógyíthatatlan sebet cirógatta a törés érdes, kemény felületét, lelke az élet viharában kettétört szerencsétlen ember-oszlopot gyászolta.

(Vége.)

Cárzáncig (Bogótól északkeletre) jutottak előre, a Paso patakon át visszavetették.

A tengermelléki arcvonalon az olaszok nagyobb erőkkel tovább folytatták előretöréseiket Krn és Tolmein közötti állásaink ellen, de mindenütt véresen visszavertük őket. A doberdói fensik tegnap délután ismét elég heves ágyutüz alatt állott.

(M. S. O.)

HÖFER, altábornagy
a vezérkari főnök helyettese

A NÉMET VEZÉRKAR BESZÁMOLÓJA:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Berlin, aug. 17.

Nyugati hadszintér:

Ostende előtt tengerparti ütegünk 3 ellenséges torpedózuzót elűzött.

Keleti Argonneokban La Fille Mortenál egy francia árkot elfoglaltunk. Bapauménál egy angol repülőgép kezünkre került, utasait, 2 tisztet, elfogtuk.

Keleti hadszintér:

Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja:

Kupischky környékén a folytatódó további harcok is sikeresek voltak. 625 hadifogoly (köztük 3 tiszt) és 3 géppuska jutott kezünkre.

Eichhorn vezérezredes hadseregének Litzmann tábornok vezetése alatt álló csapatai Kownó délnyugati arcvonalának Njemen és Jesia között fekvő erődeit ruhammal elfoglalták. Több, mint 4500 oroszot foglyul ejtettek és 240 ágyut és nagyszámú egyéb hadiszert zsákmányoltak.

Scholcz és Gallwitz tábornokok hadseregei folytonos harcok közepette az ellenséget keleti irányban megint visszavetették. 1800 oroszot, köztük 11 tisztet elfogtak és 1 ágyut és 10 géppuskát zsákmányoltak.

Nowogeorgiewsk északkeleti arcvonalán egy nagy erődöt és két térközművet rohammal elfoglaltunk.

Az arcvonalnak csaknem összes többi részein sikerült az ellenséget továbbra visszavetni. 2400 foglyot ejtettünk, 19 ágyut és egyéb hadiszert zsákmányoltunk.

Lipót bajor herceg és Mackensen tábornagyok hadcsoportjai további győzelmes előnyomulásban vannak.

Az orosz hadvezetőség augusztus 16-iki hivatalos jelentésében azt állítja, hogy augusztus 13-án Dunajownál, a Żłota Lipa mentén orosz elővédek két sor német lövészárkot elfoglaltak és ezek védőit lekaszabolták. Ott harcoló saját csapataink előtt csak egy orosz járőr vállalkozás ismeretes, augusztus 12-ről 13-ára virradó éjjelről, amely teljesen meghiúsult, amelynek alkalmával az ellenség 4 halottat és 2 sebesültet hagyott állásaink előtt és amely nekünk veszteséget nem okozott.

Legfőbb hadvezetőség.

Hirek.

Szell Kálmán. A magyar politikai életnek kiemelkedő alakja, volt pénzügyminisztere és miniszterelnöke, dukai és szentgyörgyvölgyi Szell Kálmán, hétfőn reggel hosszas szenvedés után rátóti birtokán 70 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön lesz. A beszterlést Mikes János gróf szombathelyi püspök végzi Rátóton, ahonnan Táplánfára viszik s az ottan levő családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Háborus esküvő. Nemes Motesitzky Pál György, a 9. huszárezred önkéntese, hétfőn esküdött örök hűséget Zech Elfride urleánynak a Domonkosok templomában. Az egyházi szertartást Bartal I. katonalelkész végezte. Tanúk voltak Steiger Gyula lovag kapitány és nemes Nedeckzy Géza hadnagy.

Az igazgató megmondta a leány nevét.

A szürkeruhás hirtelen felállt, a szem-bogara egy pillanatra kitágult, az öntudat régi fénye egy percre átcsikkázott rajta. Kutatva nézett végig Kárpáth Katón, aztán még jobban elsötétült a homályos tekintet s a beteg egy lemondó gesztussal visszacsütyedt bő kényelmes székébe. Félig háttal ült amazokhoz. Reszkető kezével idegesen motoszkált homloka és halántékai körül.

— Nem, nem. Ezek örültnék néznek engem. Mintha nem tudnám, hogy Katóka kicsike lány. A ruháskája a térdét veri, puha haja homlokára hull.

Egy mozdulattal megfordult, fölállt, két kezét Kárpáth Kató vállára téve, szorosan megállt előtte:

— Csak a szeme... igen... ilyen szeme van a kicsi Katónak!

Már mosolygott is s kedveskedve, finoman cirógatta meg a lány szemhéjjait.

Kárpáth Kató előtt erre a mosolyra egyet fordult a világ. Hogyisne! Egy kiégett szívű, ellobbant lelkű, mosolygó halott, akinek az érintésétől Katónak a válla is hidegedni kezdett.

Beszéltek-e ott benn még mást is, arról a lány már nem sokat tudott.

Mikor a folyosón voltak újra s az ajtóra ráhullt a nehéz zár, megfogta az igazgató két kezét:

— A munka tette... ugye az?

— Az!

— Régen?

— Nem.

Kitüntetések. Ő Felsége Teisiger Emil alezredesnek a hadiékítményes III. osztályu katonai érdemkeresztet adományozta. — A legfelsőbb dicső elismerésben részesültek: Ungewitter Ágost 76. gy.-e. és nemes Takács Jenő 18. honvéd gyalogezredbeli századosok. — Ferenc Szalvator főherceg Fogarassy Viktor dr. főtörzsorvosnak a katonai egészségügy terén szerzett érdemei elismerésül a hadiékítményes vöröskereszt tiszti rendjelet adományozta. — Ő Felsége Wenzel Béla, a 48. gyalogezred t. hadnagyának, az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásáért a szignum laudiszt adományozta, Greiner Györgyöt, 48. gyalogezredbeli t. őrmestert az ellenség előtt tanúsított bátor magatartásáért hadnagya léptette elő. — Fograscher Ernőnek, a 14. gyalogezred élelmezési gondnokának ugyancsak bátor magatartásáért a Ferenc József-rend keresztjét adományozta a katonai érdemkereszt szalagján.

Kitüntetések a honvédségnél. A király a 18. honvédgyalogezredben Bejczy Német Lajos alezredesnek és Fábian Jenő a 18. hadtápmenetzászlóaljnál beosztott népfőlkelő főhadnagynak a hadiékítményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet adományozta, Fehér Géza főhadnagyot, Horváth József, Stankovits Andor tart. hadnagyokat és Kaminczky András és Kleinfeld Ignác népfőlkelői főhadnagyokat a 18. hadtápmenetzászlóaljnál és Frank Ferenc ugyanezen menetzászlóaljnál beosztott szolgálton kívüli viszonybeli honvéd főhadnagyot legfelső dicső elismerésével, Szabó Antal I. oszt. számvivő altisztet a koronás ezüst érdemkereszttel, Glásl Arnold és Lukscheider Emil népfőlkelő szakaszvezetőket az ezüst érdemkeresztrel a vitézségi érem szalagján tüntette ki. — A hadseregfőparancsnok Benkő Albert 18. honvédgyalogezredbeli tart. hadapródnak a II. oszt. ezüst vitézségi érmét adományozta.

Hősi halál. Neufeld Miksa soproni tejkereskedő, 18. honvéd tartalékos, nyolc gyermek atyja, az északi harctéren hősi halált halt.

Haláleset. Pruzsinszky Lajosné szül. Simon Matild, hivatalnok özvegye, f. hó 14-én 58 éves korában elhunyt. Ilona és Andor gyermekei gyászolják. Temetése f. hó 17-én volt az evangélikus temetőben. — Öszinte részvétellel értesülünk, hogy Kassák István pozsonyi nyugalmazott tanár, Fuchs Pálné iteni tanító neje szeretett édes atyja f. hó 17-én több heti szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 19-én lesz Pozsonyban.

Kápolnaavatási ünnepély a Ferenc József laktanyában. Ő Felsége születésnapjának évfordulója alkalmából lélekemelő ünnepély volt szerdán reggel 10 órakor a nemes szívek adakozásából egy hét leforgása alatt a betegszobából átalakított kápolnában. Az ünnepi szt. misét Bartal katonapáter mondta a sebesült katonák ájtatos éneklése kíséretében, Varga Irén urhölgy pedig szólót énekelte. Dr. Baán Endre főispánon kívül jelen volt még a város számos előkelősége. A kápolna nagymértékben dr. Fogarassy főtörzsorvos buzgó fáradozásának köszönhető, kinek még segédkezet nyújtottak Fogarassyné, Schármár Károly és Schármár Károlyné, Wolf Miksáné, Páder Rezső prépost, az Orsolyiták és Irgalmasnővérek, Oltáregylet, Hirschler kantinos, Skerlán, Eisenstetter, Goldmanné, Czullik testvérek, Rauhofer és Gruber. A kápolna virágdíszítését Czullik testvérek díjazták. Megjegyzendő, hogy igyekezettel segédkeztek a sebesültek is, kik között mindenfajta szakmából akadt. A kápolna állandó jellegű és minden héten egyszer szentmise (valószínűleg vasárnapokon) lesz és minden hétfőn lengyel, szerdán magyar és pénteken német háborus-ájtatosság lesz tartva délután 1/27 órakor.

Sopronkeresztur. A napokban halt meg Hoffner Mátyásné szül. Artner Borbála 101 éves korában. Az elhunyt haláláig a legjobb testi s lelki egészségnek örvendett.

Csornai hírek. Kozák Ferenc, zászlós, csornai r. k. fiúiskolai tanító f. évi aug. hó 5-én megsebesült. Jobb bokáját érte a golyó. Frankstadtnban fekszik. Sebe már nem fáj, de az kellemetlen neki, hogy csak feküdni tud. — A csornai kath. egyházközség f. évi szept. hó 1-re két helyettes tanítói állásra hirdetett pályázatot. Nők is pályázhatnak. A helyettesítés az egyházközségtől megszabott időre szól. Fizetés havonként 80 K, lakáspénz havonként 30 K. — A vöröskeresztes nép-ünnepély tiszta jövedelme 4000 K volt. — A Magyar Nők koronaalapja helyi hölgybizottságának eddigi gyűjtése 500 K, melyhez a hitelszövetkezet 100 K-t utalt ki. Ugyanez a vöröskereszt központjának 25 K-t, a Józsefszanasztoriumnak 10 K-t küldött.

A nagymartoni keresztény nőegylet az a szerényen, nem nagy lobbai-lánggal dolgozó méhsereg, amely a mult számunkban között jótékonycélu összegnek összerakásában főképen kiemelendő és elismerést érdemel. Így a vak katonák számára összegyűjtött 747 korona 30 fillér tisztán az ő szorgalmuk eredménye, a Magyar Nők koronaalapja számára beküldött 1174 K 90 f az ő kezükből indult ki és főképen az ő 50, 40, 20 és 10 koronás szelvény megváltásukból tevődött össze. Érdekes, hogy a szegények is hogy versenyeztek az adakozásban. Mikor a kis háziasszony megtudta, hogy munkásasszony lakója is 1 K-t adott, titokban a gyűjtő után sietett és még egy koronával toldotta meg adományát. Meg kell még említeni az igazság kedvéért, hogy a templomi gyűjtés 34.03 K-ról utólagos hozzájárulásokkal 60 K-ra emelkedett.

Új könyvek. Pfeiffer Miklós dr. „Tömeglélektan és háború” és „A közjó aquinói szent Tamás erkölcsstanában” címmel két tanulmányt bocsátott közre a kassai szent Erzsébet-nyomda kiállításában. Egy-egy füzet ára 20 fillér.

A 43—50 évesek sorozása vármegyénkben a következő napokban lesz: Ruszt szab. kir. városban augusztus 23-án, Sopron szab. kir. városban augusztus 24, 25, 26, 27 és 28-án. Kismarton szab. kir. városban szeptember 14, a soproni járásban aug. 29, 30, szeptember 1, 2, 3, 4, 5 és 6, a kismartoni járásban szeptember 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, a kapuvári járásban szeptember 20-tól 28-ig, a csornai járásban szeptember 29-től október 7-ig, a felsőpulyai járásban szeptember 23-tól 28-ig, a nagymartoni járásban aug. 26-tól 30-ig, a csepregi járásban október 2-től október 7-ig.

Fáklyás felvonulást rendezett e hó 17-én este a katonaság a király tiszteletére 85-ik születési évfordulója alkalmából, melyen nagyszámu közönség vett részt. A menet 8 órakor indult ki a gyalogsági laktanyából s bejárta a város főutcáit.

Eltűnt leány. Arthofer Mihályné soproni lakos a rendőrkapitányságnál bejelentette, hogy 10 éves leánya néhány nap óta nyomtalanul eltűnt. Sovány, barna arcú, magyarul és németül beszél.

Tüzeset. Sopronkeresztur községben vasárnap tűz támadt Strehn Jánosné házában, amelynek ezenkívül még két ház és egy melléképület esett áldozatul.

A villamos vasut-társaság értesíti a közönséget, hogy augusztus 21-től kezdve a szakaszjegyeket megszünteti és csak vonaljegyeket ad ki 20 fillérért. Ez elhatározását azzal okolja meg, hogy a mostani való nehéz viszonyok erre kényszerítik. A villanyost gyakrabban használó közönség részére ezután is rendelkezésre bocsátja a kedvezményes bérletjegyeket, még pedig 10 jegyet 1 K 60 f-ért.

Felhívás. Országszerte megindult a mozgalom a háborútól elpusztított családi tüzhelyek felsegélyezésére. A társadalom kezdeményezését szükségessé vált országosan szervezni. Az országos bizottság már megalakult és a szervezés munkáját megkezdte. A társadalom azonban siettetni óhajtja ezt

a nagyszabásu ténykedést. Nem várja meg az országos bizottság megszólalását, hanem felhívás nélkül siet e nemes célt megvalósítani. — Nemrég fiatal emberekből álló és magát urinegyed ikvahidi társaságnak nevező baráti kör adott át nekem e célra 6 koronát. A szerény kezdeményezés ma fényes folytatást nyert, szőlősi Pfeiffer Konrád urnak 5000 koronás szép adományával. A társadalomnak ez az önkéntes kezdeményezése bátorít fel engem arra, hogy a háborus feladatot szolgáló számos cél körébe a háborútól elpusztított tüzhelyek felsegélyezését is bevonjam. Nem akarom bővebben indokolni, mily magasztos kötelesség ránk nézve a haza védelmének áldozatul esett meleg otthonokat pótolni. A bujdosókká vált testvérhonfiak kétségbeejtő helyzete bizonyára buzdítólag fog hatni és senkisémet fogja magát kivonni a tőle telhető segély nyújtása alól. Felkérem polgártársaimat, hogy a szép példát követve tegyék le a haza oltárára filléreiket, amelyekkel bujdosó testvéreink otthonát újból fel akarjuk építeni. A nemes feladatot és szent kötelességet szolgáló adományokat a polgármesteri hivatal veszi át és azokat hirlapilag nyugtatja. Meg vagyok győződve, hogy Sopron szab. kir. városnak polgárerények iránt fogékony közönsége megérti hívó szavamat és Sopron szab. kir. város nem az utolsó helyet fogja elfoglalni az elpusztult tüzhelyeket segélyzők sorában. dr. Töpler Kálmán s. k., polgármester,

A soproni honvédek. A soproni 18. honvédgyalogezred is ott van a derekasan harcolók hosszú sorában. A legénység és a tisztikar is szö kitüntetésben részesült. Megtörtént, hogy július elején néhány nap alatt nyolcvannyolc kitüntetést kapott az ezred legénysége. Az ezredparancsnokság hivatalos adataiból kitűnik, hogy nyolc nagyezüst, husz kisezüst és hatvan bronz vitézségi érmét kaptak e pár nap alatt.

Kicsérélik a felmentett állami alkalmazottakat. A Külügy-Hadügy jelenti: A polgári életben alkalmazásban levő legénységi egyéneket, akik a hadiszolgálatra nem találtak teljesen alkalmasoknak, de az ország belsejében katonai irodákban vagy másutt szolgálnak, ki fogják cserélni olyan állami alkalmazottakkal, kik eddig mint nélkülözhetetlenek fel voltak mentve. Ezt az intézkedést, mely a posta- és táviró tisztviselőkre nem terjed ki, már legközelebb foganatosítják.

A városi adóhivatal közhírré teszi, hogy az ujonnan keletkezett üzletek (foglalkozások) III. osztályu kereseti adójára vonatkozó javaslatok lajstroma a városi adóhivatalban (III. ker. 1915. augusztus 13—20-ig) közszemlére ki van téve. A hivatalos órák alatt bárki betekinthei. Az adókievítő-bizottság tárgyalásai 1915. augusztus 21-én d. e. 9 órakor (esetleg a következő hétköznapon) lesznek a városházán (I. em. 9. sz. ajtó, nagy ülésterem).

Emlékirat a rokkantügy, jelesül a „Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyűlése”-nek államosítása ügyében. Irta: A. Horváth Endre. Az 50 oldalra terjedő művet olvasva az első, ami az embert meglepi, az a nagy emberszeretet és részvét a munkásosztály iránt, amely igazi keresztényi alapon álló okos demokratizmusról tesz tanúságot. A szerző nem elvont fejtegetésekkel bizonyít, hanem mindvégig hangosan beszélő számadatokkal bizonyítja, hogy a fentnevezett egyesület államosítása a háboru miatt elkerülhetetlenül szükséges. A dolog nem nehéz, maradhat minden szerve a régi-ben, az állam csak vegye át az egyesület ügyét, amint van, megfelelő törvényekkel tegye általánossá és adjon szubvenciót. Akit a rokkantügy érdekel, nagy haszonnal olvashatja e művecskét. (Ára 30 fillér. Kisebbségmegrendelések költségmegtakarítás céljából bélyegekben is elfogadhatnak. Kapható Piri és Székely cégnél, Sopron.)

A hadi urna. Megilletődötten hallgatjuk a sors harangjának hatalmas zugását. Sikert hirdet-e, vagy dicsőséget is és e kettőnek koronáját: a tartós, munkás, áldásos békeséget? Bizakodó reménnyel lessük, várjuk hős fiaink emberfölötti viaskodásának végét és szívünk-agyunk keresi-kutatja a módját: miként fejezzük ki méltóan irántuk érzett hálánkat, csodálatunkat. Költőnek is, művésznek is kell annak lennie, aki e hő érzelmeinknek oly formát tud adni, hogy ez tartós hatású legyen: ha szó — el ne nyomja az élet vásári lármája, ha műalkotás — eszményi gondolatot tetszően érzékelhető. A Schlaraffia oly egyesület, amely ideális célokot szolgál; a költészetnek csak úgy, miként a művészetnek minden nemének pártfogója, művelője. Őt is megihlette vitézeink hősiessége, őt is hevíti amaz igyekvés, hogy amit ez kivált lelkéből-elméjéből annak maradandó hatású módon adjon kifejezést. Ekként lőn a fennkölt gondolatnak formás megtestesülésévé: a hadi urna. Aki e dologban megértően velünk érezni képes és akit megragad az urna eszményi jelentősége — pedig e hatás alól alig is tudna bárki is kitérni — ez eszménk pártfogolását bizonyára meg nem tagadhatja tőlünk. Az emlékmű alakját és alapgondolatát az alábbi sorok ismertessék: Több lépcsőből alkotott alapon erőteljes köoszlop emelkedik; ezen az urna áll, melynek felületét a hadisegélyt szolgáló áldozatkészség fogja a vasszegek páncéljaival beborítani, amelyet a vármegye és város cimere ékesít. Belseje szentelt hantjait őrzendi ama csatatermeknek, amelyeket királyért és hazáért küzdő fiaink vére áztattott. Az egész művet Szent István koronájának mása fogja — szó szerint — megkoronázni. Az emlékoszlopot négy magas lámpaoszlop veendi körül, amelyen a csatak évfordulóján kigyulnak a megemlékezés lángjai. Az emlékmű mintegy 5 méternyire fog a Széchenyi-tér tetszetős keretéből kimagasodni. Jogos büszkeséggel fog mindnyájunk szeme rajta pihenni; hisz ama tudattal fogunk nemes arányaiban gyönyörködni, hogy fiaink, testvéreink és apáink részesei ama legendás mérkőzésnek, melynek emlékét hirdeti, a melynek színhelyei adták annak egyik részletét. A Schlaraffia tagjaink fáradozását megosztandó máris akadtak munkatársaink és örömmel jegyezzük fel ama 100 koronás adományt, amelyet minden nemes célnak áldozatrakész pártfogója, Forster Gusztáv ur polgártársunk számunkra kilátásba helyezett. Nem mulaszthatjuk el annak megjegyzését, hogy a hadi urna teljesen külön dolog és a létesítését célzó mozgalmunk egyáltalán nem kívánja a „vasas honvéd“-eszmét hátrálatni; ellenkezően: örömmel üdvözlők ennek megvalósulását is, hiszen a nemes cél, amelyet ez szolgálni kíván, közös a mienkkel.

(A Schlaraffia Sempronia.)

Hirdetmény. Ezennel közhírré tesszük, hogy f. 1915. évi augusztus hó 21-én szombaton reggel 8 órakor a helyszínén tartandó nyilvános árverésen eladjuk a Steiner-féle malomföldről a lucerna III. és IV. termését 3 és a Scheibl-földről 1 részletben. A városi gazdasági hivatal.

Versenyárgyalási hirdetmény. Sopron sz. kir. város tulajdonát képező 9.00 m. nyílású elsőrendű „Papré-utcai közuti Ikva-híd“ újjáépítésének és a kapcsolatos mederburkolási munkálatnak biztosítására 1915. szeptember 11-én d. e. 10 órakor a városi mérnöki hivatalban nyilvános ajánlati versenyárgyalás fog tartatni a következő feltételek mellett: 1. A versenyárgyaláson csak magyar honos vállalkozók vehetnek részt. 2. Azon pályázók, akik Sopron sz. kir. város tanácsa előtt ismeretlenek, tartoznak megbízhatóságukat az illetékes keresked. és iparkamara bizonyítványával igazolni. 3. A híd vasbetonból, a mederburkolat kőből, betonból, vagy vasbetonból lesz építendő. A vasbeton rendszert és külső kiképzést az ajánlattevő szabadon választhatja; ugyanezért ajánlatá-

hoz előméréses költségvetést, műleírást, statisztikai számítást és annyi rajzmellékletet tartozik csatolni, amennyi a híd szilárdságának, szerkezetének és külső kiképzésének megbíráására elégséges. 4. Ajánlattevők tartoznak 5% bánatpénzt készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a városi házipénztárba letétbe helyezni, s erről szóló nyugtát az ajánlatához csatolni. 5. Az ajánlatban az egységárak számokkal és betűkkel is kiírandók. 6. A vázlat-tervek, helyszíni adatok, ajánlati minta és feltételek a városi mérnöki hivatalban a délelőtti hivatalos órákban, továbbá a soproni ker. keresk. és iparkamara elnökségénél és a m. kir. keresk. múzeum igazgatóságánál (Budapest, V. Akademia u. 3.) megtekinthetők, kivánatra 2 K utánvét mellett a másolatok a pályázóknak megküldetnek. 7. A kellőképpen bélyegzett, lepecsetelt és a f. övetkező címmel: „Ajánlat a Papré-utca közuti Ikva-híd építési munkálataira“ ellátott ajánlatok, legkésőbb a fent megjelölt időre a városi iktató hivatalban benyújtandók, mert a későbbben érkező ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni. 8. Szigorúan kikötetik, hogy ezen szállítás vagy építkezésnél csakis magyarországi termék, illetve anyag használható fel, s felmerülő kétely esetén a vállalkozó az illető anyagról származási bizonyítványt köteles felmutatni. 9. Az ajánlat az ajánlattevőre azonnal, a városra nézve csak a t. városi tanács jóváhagyása után jogkötelező. 10. A városi tanács fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlatok közt, tekintet nélkül az árakra, szabadon választhasson, s esetleg valamennyit mellőzi. 11. A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy képviselők jelen lehetnek. Sopron, 1915. évi augusztus hó 13-án. A város tanácsa.

A Soproni Állatvédő-Egyesület. Alapítási éve 1898. A nehéz idők nem engedték meg, hogy a szokott tevékenységet a szokott kiterjedésben a háboru kitérőse óta is folytathassuk. Rendőreink, kevés kivétellel hadbavonultak és így az állatkinzás, különösen a lókinzás nem áll az előbbi hatékony ellenőrzéssel szemben. Madárfogdó suhancok is újból üzik itt-ott átkozott, semmirevaló mesterségüket. A harctéri események veszik igénybe, könnyen érthetőleg az összfigyelmet. Buzgó elnökünk Kajaba Lajos, mult év november 17-én hosszabb betegség után elhunyt. Vele egyesületünk sokat veszített. Első titkárunkat lekötő felelősségteljes, hivatásos tevékenysége. Másod titkárunk, mint tartalékos főhadnagy önként hadba vonult. A háboru kitérőse óta gyűlést nem tarthattunk, de azért működésünket amennyire lehetett folytattuk és folytatjuk. Kányó István, m. kir. posta- és távirada számvizsgáló, mint tartalékos hadnagy és egyike a legderekabbaknak, az első között lelt hősi halált a déli harctéren. A felsorolt akadályok folytán az idén közgyűlést nem tarthattunk és ezért ez uton kérjük nagyon tisztelt tagjainkat, hogy a mult évről ez uton számolhassunk be röviden és hogy lejárt mandátumunkat egy évvel meghosszabbítani kegyeskedjenek. Tisztikar: Elnök: Kajaba Lajos f. Alelnökök: Hatvan Ferenc és dr. Heimler Károly. Első titkár: Krump Miklós. Másod titkár: Eigner István (hadba vonult). Pénztáros: Gyengő Pál. Ügyész: dr. Proszwimmer Sándor. Végrehajtó bizottsági képviselők; Grimm Gusztáv és Monostori Károly kir. tanácsos, tanár.

Tagok száma: 16 alapító és 246 rendes tag, összesen 262. Bevétel: 627 K 66 f. Kiadás: 499 K 96 f. Vagyoni értéke: 3263 K 60 f. Ingyen kiosztottunk 110 Gyermek-naptárt. Tagjainknak az Államvédelem című folyóiratot járattuk, 29 darab külön állat-, illetőleg madárvédelmi könyvet és nyomtatványt adtunk. Méltóságos Döri Miklósné urnő, alapító tag adományozott az egyesületnek 40 koronát, a soproni takarékpénztár 5 koronát. Hogy rend- és mező-őreink hány állatkinzási, illetve madárpusztítási esetet jelentettek fel a mult évben, még nem tudjuk. Ezek utólag kapnak jutalmat. Vidéki tagcsoportjainkat támogattuk egyesületünk céljaira 52 K 50 fillérrel. Madáreségre kiadtunk 138 K 80 fillért. Van nagyobb madárvédelmi telepünk: Sopronban öt és vidéken kettő (Savanyukuton és Kismartonban) és ugy Sopronban, mint vidéken is több kisebb ilyen telep. Feljelentett illetékes helyen 2 állatkinzási és 2 madárpusztítási eset. Tagcsoportunk van: Kismartonban 20, Savanyukuton 9 és Sopronkeresztúron 6 taggal. — Krump Miklós, titkár.

Adakozzunk a vak katonák számára!

E célra adományokat szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk is elfogad és nyilvánosan nyugtat.

Közeledik!!!

az iskolaév megnyitása, amidőn minden diák új vagy használt könyvet vásárol. Minthogy az új könyvek gyorsan tönkremennek, ha nincsenek bekötve, a használtak pedig ugyis új kötésre szorulnak — azért már **most** kívánatos, hogy kötés alá kerüljenek, mert az iskolaév megnyitásakor rendszerint munkatorlódás szokott előállni. **Könyvek bekötését** bármilyen kivitelben elvállalja

Piri és Székely

könyvnyomdája, könyvkötészete és vonalzó-intézete
Sopron, Ferenc József-tér 5. sz.

Telefon 394. A városház mellett. Telefon 394.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetítek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

TÖPFL ANTAL

diszletfestő és mázoló

Szélmalom-utca 6. SOPRON. Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templom-festéseket stb. minden kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészies kivitelig. Kivánatra tervrajz és költségvetés.

Nyomatott Piri és Székely könyvnyomdájában Sopron, Ferenc József-tér 5. (Ezelőtt Háromház-tér).